

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van KSO Glorieux te Ronse

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	48967
	Instelling	KSO Glorieux
directeur		Eddy MOREAU
adres		Stefaan Modest Glorieuxlaan 30 - 9600 RONSE
telefoon		055-23.38.92
fax		055-23.38.91
e-mail		info@ksoronse.be
website/URL		http://www.ksoronse.be
	Bestuur van de instelling	969204 - VZW Vrij Katholiek Onderwijs Regio Ronse te RONSE
adres		Kaatsspelplein 4 - 9600 RONSE
	Scholengemeenschap	113316 - SGKSO Vlaamse Ardennen te OUDENAARDE
adres		Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	24/01/2011,25/01/2011,27/01/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	27/01/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	18/02/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Karel Vlieghe
	Teamleden	Eric Suys Jos Van De Velden
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	Raymond Gevaert

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Biologie in de eerste graad en in de derde graad aso, chemie in de tweede en derde graad aso, natuurwetenschappen in de eerste graad	7
4.2 Frans - basisvorming in de A-stroom en de B-stroom van de eerste graad	7
4.3 Wiskunde in de tweede graad aso en in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde	8
4.4 Studierichting Elektriciteit-elektronica tso III	10
4.5 Studierichting Elektrische installaties bso III	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het KSO Glorieux Ronse is een school die op de taalgrens ligt en hierdoor een groot aantal leerlingen met een thuistaal verschillend van het Nederlands aantrekt. De school was bij de vorige doorlichting net ontstaan uit de fusie van de katholieke scholen in Ronse. Ten gevolge van die fusie heeft de school enige tijd nodig gehad om zich intern te reorganiseren en zich duidelijk te profileren in de regio. Ze biedt nu in de eerste graad zowel de A- als de B-stroom aan en vanaf de tweede graad drie onderwijsvormen: aso, bso en tso. Ze slaagt erin om goede cijfers te halen voor de doorstroming van de leerlingen in het secundair onderwijs (zowel in de eigen school als naar studierichtingen die ze niet aanbiedt). De resultaten van de afgestudeerden in het vervolgonderwijs sporen over het algemeen met de Vlaamse gemiddelden.

Uit het onderzoek van de erkenningsvoorwaarden blijkt dat de school de leerplannen op een voortreffelijke wijze realiseert voor biologie, chemie en natuurwetenschappen en op een voldoende wijze voor wiskunde en in de studierichtingen Elektriciteit-elektronica en Elektrische installaties. De onderwijsdoelstellingen voor Frans worden in de eerste graad echter niet in elk leerjaar even grondig gerealiseerd. Voor een aantal onderzochte structuuronderdelen blijkt de leerplangerichtheid nog voor verbetering vatbaar en overheerst kennisgerichte benadering met onvoldoende aandacht voor de leerprocessen. Globaal gezien biedt de school zowel voor de basisvorming als voor de specifieke vorming een voldoende kwaliteitsvolle opleiding aan.

Wat het onderzoek van de procesvariabelen betreft, vertoont ook dit verschillende kwaliteitsniveaus. De realisatie van de leerplannen wordt voor de bso- en tso-studierichtingen ondersteund door de degelijke uitrusting waarover ze beschikt. De uitrusting voor de algemene vakken (onder meer voor ICT) in de eerste graad en in het aso is echter nog ontoereikend. De uitvoering van de voorziene inhaalbeweging is hierbij noodzakelijk. Vanuit het eigen opvoedingsproject stelt de school de leezorg centraal in haar didactische aanpak. Ze geeft dit op een goede manier gestalte door de leerlingen in de eerste graad met tal van initiatieven te ondersteunen in de leerprocessen. Die zorg vertaalt zich ook in de tweede en derde graad in het verder zetten van de coördinerende initiatieven om de leerlingen zo goed mogelijk op te volgen. Hoewel de school al een aantal aspecten van evaluatie heeft opgenomen in haar visie, blijkt toch dat er voor dit aspect nog een verschil bestaat tussen wat de school wil en wat ze op het terrein realiseert.

In het kader van het talenbeleid neemt de school voldoende initiatieven om het Nederlands als instructietaal te ondersteunen, maar het bereik van deze initiatieven en het verbreden naar een echt talenbeleid vormen nog belangrijke toekomstplannen.

De schoolleiding geeft duidelijk blijk van aandacht voor kwaliteitszorg voor tal van onderwijskundige items door het uitwerken van een aantal visieteksten en het verzamelen van gegevens over de eigen schoolwerking. Dit blijkt onder meer door de aandacht die ze vanuit de vakgroepen al besteed heeft aan de implementatie van de vernieuwde vakoverschrijdende eindtermen. De doelgerichtheid zit echter nog onvoldoende ingebed in een globale visie. Ook al heeft de schoolleiding aandacht voor de ondersteuning van de processen, toch heeft dit nog onvoldoende geleid tot onderzoek van de doeltreffendheid van de ondernomen acties, zodat de interne kwaliteitscontrole nog onvoldoende systematisch en cyclisch is.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Biologie
Chemie
Frans
Natuurwetenschappen
Wiskunde

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Graad 2 ASO Wetenschappen
Graad 3 ASO Economie-wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde
Graad 3 BSO Elektrische installaties
Graad 3 TSO Elektriciteit-elektronica

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Materieel beheer

Uitrusting

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- nabijheid grens of taalgrens.
- stijgend percentage GOK-leerlingen.
- grote groep Franstaligen.
- enige secundaire school van het vrij katholiek onderwijs in Ronse: recente afbouw van een aantal nijverheidsrichtingen in bso en tso.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Biologie in de eerste graad en in de derde graad aso, chemie in de tweede en derde graad aso, natuurwetenschappen in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste leerplandoelstellingen komen voldoende tot grondig aan bod. Dit geldt voor alle categorieën doelstellingen: kennis, inzicht en vaardigheden, met in het bijzonder de onderzoeksvaardigheden. Hiertegenover staan soms erg lage leerlingenresultaten, wat erop wijst dat heel wat leerlingen de doelstellingen niet altijd diepgaand bereiken.
- Op het vlak van leerbegeleiding heeft de vakgroep veel werk verricht. Ze heeft o.a. leerlijnen uitgetekend, waardoor de samenhang tussen de graden en de vakken wordt versterkt. Ze heeft aansluitend initiatieven genomen om de evaluatie bij te sturen, zodat ze beter aansluit bij de leerplandoelen.
- De leerbegeleiding tijdens de lessen van de eerste graad is zeer sterk. De gebruikte werkvormen en de ruime aandacht voor aanschouwelijkheid zijn goed afgestemd op de doelgroep.
- Ook in de derde graad is de leerbegeleiding sterk. De leraren verwachten veel van de leerlingen. Velen presteren goed. Anderzijds is de werkdruk in Wetenschappen-wiskunde hoog in vergelijking met de andere studierichtingen. Dat verschil vormt momenteel geen probleem, maar het is geen gezonde situatie voor de school.
- De leerbegeleiding in de lessen chemie in de tweede graad is momenteel nog minder doeltreffend. De leerlingen krijgen een grote hoeveelheid informatie te verwerken, zonder duidelijkheid over wat hoofd- en bijzaken zijn. De aanpak toont ook een beperkt inzicht in de moeilijkheden die de leerlingen ervaren bij het verwerven van de abstracte basisbegrippen van de chemie.
- Een evenwichtig pakket extramurosactiviteiten ondersteunt de leerplanrealisatie. Hetzelfde geldt voor de uitrusting van de vaklokalen, voor het gebruik van digitale media en voor de stimulerende aankleding van de lokalen (met uitzondering van de B-stroom van de eerste graad, waar de lessen niet in een vaklokaal zijn geroosterd).
- De leerlingenevaluatie toont aandacht voor verschillende categorieën doelstellingen, met soms een licht overwicht voor reproductie. Er is een goede opbouw in de beoordeling van leerlingenexperimenten met het oog op het bereiken van de onderzoekscompetentie in de derde graad. De evaluatie is ook voldoende gevarieerd. Zo worden geregeld zelfevaluatie en peerevaluatie toegepast en worden er soms bonusvragen gesteld als stimulans.

4.2 Frans - basisvorming in de A-stroom en de B-stroom van de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- *A-stroom*. Kennis wordt grondig opgebouwd. De grote zorg van de vakgroep voor het afwerken van alle kennisonderdelen van het leerplan werkt echter in de hand, en dit vooral in het 2de jaar, dat kennis niet voldoende wordt geoefend in reële gebruikscontexten. De meeste taakspecifieke opdrachten voor lezen, luisteren,

spreken worden ingeoeft in het 1ste jaar maar onvoldoende in het 2de jaar. De vakgroep is zich hiervan bewust en heeft reeds initiatieven genomen om dit te verbeteren, wat absoluut nodig is om de leerplandoelen te realiseren. Er zijn dus nog hiaten, vooral in de evaluatiepraktijk maar ook in de lespraktijk. De leerplandoelstellingen in verband met de vaardigheden, het hoofdaandeel van het leerplan, verdienen nog meer aandacht, en zeker in het tweede jaar.

- *B-stroom*. De ontwikkelingsdoelen Frans worden voldoende nagestreefd. Hierbij is er aandacht voor functionele taalvaardigheid. Wat ook opvalt is de warm ondersteunende en begeleidende rol van de leraren. Het is een uitdaging voor de vakgroep om de succesbeleving voor deze leerlingengroep te bewaken en hiertoe een aangepast evaluatiebeleid te voeren.
- In beide stromen wordt de leerplanrealisatie voldoende ondersteund door het consequent en goed gebruik van de doeltaal.
- De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek, liedjes en de decoratie van de taallokalen maar de actualiteitswaarde van de lessen in het 2de jaar zou wel beter kunnen. De keuze voor de nieuwe leerboeken in het eerste jaar is met zorg gebeurd. De vakgroep maakt echter geen gebruik van de nabijheid van de taalgrens en van de Franstalige regio om vaardigheidsondersteunende activiteiten te organiseren.
- De taallokalen zijn onvoldoende uitgerust: de leraren kunnen wel beschikken over cd-spelers maar niet over dvd-spelers, laptops of beamers. De vakgroep levert nog onvoldoende inspanningen om via ICT-toepassingen extraoefeningen aan te bieden aan de leerlingen en deze mogelijkheid te linken aan een remediërend beleid.
- In het eerste jaar is de evaluatie representatief voor de leerplandoelen al merkt men nog altijd een te grote overheersing op van gaten-, substitutie- en vertaaloefeningen. De vakgroep denkt na over de evaluatiepraktijk maar de puntenverdeling gebeurt nog niet altijd vanuit een visie op het vak. Er is een aanzet tot het gebruik van scorewijzers voor de evaluatie van de spreekvaardigheid. Ook hier is nog nood aan deskundigheidsontwikkeling.
- Er worden in het eerste jaar goede inspanningen geleverd in het begeleiden van de leerlingen bij het inoefenen van taalkundige componenten, maar een analoge begeleiding voor het inoefenen van lees-, luister- en schrijfvaardigheden ontbreekt nog. Gestructureerd leren werken en leren leren krijgen in het algemeen erg weinig aandacht.
- De vakgroep besteedt aandacht aan deskundigheidsontwikkeling. Maar globaal leiden de gevolgde nascholingen niet voldoende tot bijsturingen van het didactisch handelen. De professionalisering wordt niet voldoende gekoppeld aan een behoefteanalyse en aan het bepalen van prioriteiten.

4.3 Wiskunde in de tweede graad aso en in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De schoolleiding legt de leraren op om de leerplanrealisatie te bewaken door gebruik te maken van jaarplannen. In de meeste gevallen worden deze voor parallelgroepen gemeenschappelijk opgesteld. In de tweede graad aso biedt de school in elk structuuronderdeel het leerplan aan volgens één leerweg. De planningsdocumenten bevatten er alle inhoudelijke leerplandoelstellingen² en verwijzingen naar de (specifieke) eindtermen. Ze houden rekening met de aanbevelingen voor de

² Er komen geen verwijzingen voor naar de leerplandoelstellingen over vaardigheden en attitudes.

tijdsbesteding uit het leerplan. In de derde graad ontbreekt de expliciete verantwoording van de keuze-, verdiepings- en uitbreidingsonderwerpen³ en zijn niet alle kerndoelstellingen opgenomen. De spreiding van de verschillende leerplanonderdelen over de beide leerjaren is niet vastgelegd in de vakgroep, maar berust op de traditie in de school. In het eerste leerjaar blijft er, door de gehanteerde verdeling, relatief weinig tijd over voor keuze- of verdiepingsonderwerpen en uitbreiding. In de planning van de derde graad wordt geen tijd voorzien voor de uitwerking van het onderdeel onderzoekscompetentie. Een onrealistisch aantal voorziene lesweken en het niet strikt opvolgen van de planning leidt in een beperkt aantal groepen tot een onvolledige leerplanrealisatie. Hierdoor krijgt in de tweede graad het onderdeel ruimtemeetkunde (en in een enkel geval ook vectoren en statistiek) niet de nodige aandacht. De oorzaak is verder ook te zoeken in een (te) slaafs volgen van het gehanteerde leerboek en het onvoldoende bewaken van de voorziene tijdsbesteding.

- In alle klassen heerst een gunstig leerklimaat. Door de frontale klasopstellingen overheersen leraargestuurde werkvormen. De leerlingen worden wel regelmatig in het onderwijsleergesprek betrokken. Uit lesobservaties blijkt dat leerlingen voldoende wiskundige taalvaardigheid bezitten. De leerlingennotities zijn over het algemeen zeer verzorgd, maar het gebruik van de planningsagenda neemt sterk af naarmate de leerlingen ouder zijn. Leerlingen kunnen bij de leraren vlot terecht voor eventuele bijkomende uitleg, hetzij in de lessen, hetzij over de middag of na de lessen.
- In de meeste leslokalen zijn de geodriehoek en de passer beschikbaar. Het leerproces wordt in een aantal lokalen ondersteund door de beschikbaarheid van schaalmodellen en grafisch beeldmateriaal, maar dit is niet algemeen verspreid. De grootbeeldprojectie en een vlotte beschikbaarheid van ICT-hulpmiddelen voor demonstratie, zoals voorgeschreven in de minimale materiële vereisten, ontbreekt. Hiervoor moeten de leraren meestal uitwijken naar een computerlokaal. De relatieve hoge bezettingsgraad van de computerklassen en het onvoldoende vooraf plannen van het gebruik ervan enerzijds en de sterke verspreiding over de campus van de wiskundeklassen anderzijds, vormen een rem op het regelmatig gebruik. De ICT-integratie blijft hoofdzakelijk beperkt tot het gebruik van de grafische rekenmachine.
- De vakgroep vergadert formeel driemaal per schooljaar. Uit de vakverslagen blijkt dat een aantal gespreksonderwerpen aangestuurd zijn door de schoolleiding en dat de leraren er vooral praktische afspraken maken over het gebruik van leerboeken, over de inschrijvingen in wiskundewedstrijden en nascholingsinitiatieven. Recent werden ook een aantal inhoudelijke onderwerpen aangesneden: leerlijnen voor probleemoplossende vaardigheden (en onderzoekscompetenties), de implementatie van de vernieuwde VOET⁴, remediëring in de wiskunde en differentiatie in de wiskundelessen. Hiermee toont de vakgroep dat ze stilaan ook aandacht heeft voor inhoudelijke aspecten. Het nascholingspalmares verschilt sterk van leraar tot leraar. Globaal overwegen de vakinhoudelijke nascholingen, algemeen pedagogische nascholing is veeleer beperkt.
- De evaluatie bestaat uit twee luiken: dagelijks werk en examens. In alle graden overweegt het gewicht van de examens, zij het dat het belang voor dagelijks werk afneemt na de eerste graad. Voor dagelijks werk zijn er voldoende frequent toetsen en taken. Niet altijd zijn deze documenten vooraf voorzien van een puntenindeling. Op de examens is dat wel het geval. Het aantal examenperiodes neemt af naarmate de leerlingen in een hogere graad zitten. Uit een analyse van de examens blijkt dat die meestal representatief zijn voor de behandelde leerstof. De resultaten van de leerlingen zijn in de meeste groepen behoorlijk. Hoewel in de lessen vaardigheden en attitudes impliciet aan bod komen, worden ze niet uitdrukkelijk in de rapportering opgenomen. De vakgroep heeft nog geen analyse gemaakt van de lagere scores in

³ Zie leerplan D/2004/0279/019 bladzijde 18 en 19.

⁴ VOET = vakoverschrijdende eindtermen.

een beperkt aantal groepen. Evenmin worden examenvragen en leerlingenresultaten op elkaar afgestemd. Alleen in de eerste graad leidt het gezamenlijke planningsdocument ook tot een gemeenschappelijk examen.

4.4 Studierichting Elektriciteit-elektronica tso III

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen van de technische en praktische vakken worden in voldoende mate gerealiseerd en nagenoeg alle leerinhouden komen aan bod. Het studiepeil volstaat om met een reële kans op slagen vervolgstudies in het hoger onderwijs aan te vatten. De link tussen theorie, lab, schematekenen, simulatie, en printontwerp verloopt optimaal.
- De geïntegreerde proeven zijn representatief voor beide aspecten van de opleiding, met een lichte voorkeur voor de elektronica-component. De kwaliteit van de realisaties is goed. Er is een inbreng van de algemene vakken.
- De directie doet inspanningen om in een krachtige en veilige leeromgeving te voorzien voor de technische en praktische vakken. De uitrusting van de labs is voorbeeldig en ICT wordt gepast geïntegreerd in het specifiek gedeelte van de vorming.
- Het beleid stuurt de vakgroepwerking inhoudelijk aan maar heeft nog geen structuur opgezet om de leerplanrealisatie systematisch op te volgen. Formeel overleggen de leraren in hoofdzaak over materiële en organisatorische elementen. Informeel maken ook pedagogisch-didactische aspecten, zoals leerplanstudie, uitzetten van leerlijnen en het gebruik van activerende werkvormen deel uit van dit overleg.
- De leraren nemen vooral deel aan vakgerichte nascholingsactiviteiten.
- De individuele begeleiding van de leerlingen voldoet. Zij beschikken over degelijk cursusmateriaal en worden, bij het verwerven van kennis en vaardigheden, regelmatig uitgedaagd om zelfstandig op zoek te gaan naar informatie en methodes om gegeven opdrachten uit te voeren en daarover degelijk te rapporteren. De leraren stellen zich voldoende beschikbaar op voor remediërende gesprekken of initiatieven.
- De evaluatie focust op product en proces en sporadisch wordt zelfevaluatie ingezet. De evolutie naar meer gelijkgerichtheid in de evaluatiepraktijk biedt nog groeikansen.

4.5 Studierichting Elektrische installaties bso III

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen van de technische en praktische vakken worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste leerinhouden komen aan bod en het studiepeil volstaat. Er is een aanzet tot geïntegreerd werken maar de samenhang tussen technisch tekenen, uitvoeringsmethoden en praktijk verloopt nog niet optimaal.
- De band tussen de geïntegreerde proef en het profiel van de studierichting is duidelijk, de kwaliteit van de realisaties is goed. Er is een inbreng van PAV.
- De keuze van de stagebedrijven is representatief voor de eigenheid van de studierichting en de alternerende stages bieden een meerwaarde aan de vorming. Niet alle stageovereenkomsten bevatten een bijlage met stageactiviteiten conform de richtlijnen uit de omzendbrief SO/2002/09.
- De directie doet inspanningen om in een krachtige en veilige leeromgeving te voorzien. Voor het verwerven van de competenties met betrekking tot 'ruwbouwwerken' beschikt de school echter niet over een specifieke uitrusting, zodat men hiervoor aangewezen is op de leerlingenstages. Deze aanpak garandeert geenszins de realisatie van de betreffende leerdoelen door iedere leerling.

- Het beleid stuurt de vakgroepwerking inhoudelijk aan maar heeft nog geen structuren opgezet om de leerplanrealisatie systematisch op te volgen. De leraren overleggen vooral over de organisatorische en materiële elementen van de leerplanrealisatie. De pedagogisch-didactische aspecten van het onderwijsproces maken in mindere mate deel uit van dit overleg. Binnen de vakken heeft de vakgroep aandacht besteed aan het uitzetten van leerlijnen om de leerplannen op gepaste wijze te implementeren. Toch verdient de horizontale samenhang tussen theorie, technologie, technisch tekenen en praktijk meer aandacht.
- Nascholingsactiviteiten zijn in hoofdzaak vakgericht en ICT wordt leraargebonden geïntegreerd.
- De individuele begeleiding van de leerlingen voldoet en de leraren streven naar het aanbrengen van de gepaste arbeidsattitudes. In geval van zwakke studieresultaten staat men open voor geïndividualiseerde remediëring.
- De leerlingenevaluatie verloopt op enkele uitzonderingen na op conventionele wijze. Er is slechts in beperkte mate aandacht voor eigentijdse evaluatiemethodes, geënt op recente leerplanconcepten zoals het competentieontwikkeland leren en het geïntegreerd en projectmatig werken. Dikwijls overheerst productevaluatie ten koste van de evaluatie van het proces. De evaluatiegegevens worden nog onvoldoende gebruikt voor de bijsturing van het pedagogisch-didactisch handelen.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Financiële middelen

5.3.2 Kostenbeheersing voor leerlingen

5.3.3 Uitrusting

De vaststellingen wijzen op redelijke aandacht voor:
- ondersteuning.

Vaststellingen

- Het beleid levert, ondermeer via een masterplan in uitvoering, inspanningen om tegemoet te komen aan de behoeften met betrekking tot uitrusting en leermiddelen zoals die door de vakgroepen en de individuele leraren kenbaar gemaakt worden. Daarbij wordt niet altijd gepast ingespeeld op de ontwikkelingsdynamiek binnen het onderwijs. Nogal wat gewone leslokalen en enkele vaklokalen voor AV zijn klassiek en eerder karig uitgerust, ook de uitbouw van het open leercentrum is niet optimaal. De situatie in sommige specifieke vaklokalen, labs en werkplaatsen voor TV en PV in de harde en de zachte sector, is duidelijk gunstiger. De school heeft voor de nijverheidsstudierichtingen passend gebruik gemaakt van de extra toelagen van de overheid om de uitrusting te actualiseren en uit te breiden. Er is aandacht voor de noodzakelijke vernieuwing van het schoolmeubilair.
- De schoolleiding heeft een beeld van de noodzakelijke materiële en organisatorische ondersteuning voor de diverse vakken en studierichtingen. Toch worden de noden nog

niet in kaart gebracht voor alle vakken en studierichtingen op basis van een analyse van de eisen in de leerplannen, verbonden aan de verschillende categorieën leerplandoelstellingen.

- Het effectief gebruik van uitrusting en leermiddelen wordt niet systematisch opgevolgd. Het inzetten hangt samen met de mate waarin het onderwijsleerproces hetzij vooral vanuit leerplandoelstellingen, hetzij vooral vanuit leerinhouden gepland en gerealiseerd wordt. Op dit vlak zijn er nogal wat vak- en leraarafhankelijke verschillen.
- Vooral in de eerste graad en in de algemene vakken is het aanwenden van ICT als leermiddel te beperkt. De ICT-infrastructuur volstaat niet voor de didactische integratie van ICT in het leerproces voor alle vakken. Het masterplan voorziet in een inhaalbeweging met betrekking tot de ICT-uitrusting, ondermeer gelijktijdig met het vernieuwen van de laagspanningsinstallatie van de school. Alhoewel er een onderzoek naar de behoeften werd uitgevoerd, gebeurt de uitbreiding niet vanuit een doelgericht beleid dat steunt op de peilers visie, hardware, software en nascholing. Er wordt voorzien in een goede technische ondersteuning. De registratie van het ICT-gebruik leidt nog niet tot de evaluatie van de effecten op de leerplanrealisatie. Het elektronische communicatie- en leerplatform wordt reeds zinvol ingezet als communicatiemiddel en voor een aantal onderwijskundige aspecten op schoolniveau. Er is een aanzet om het aan te wenden als leerplatform op vakkenniveau.

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- De school verzamelt gegevens over de leerhouding van de leerlingen bij de intake-gesprekken. Deze informatie wordt, voor zover noodzakelijk, doorgegeven aan de betrokken leraren bij een klassenraad in september. De begeleiding wordt meestal opgezet na bespreking op een klassenraad en voorziet in inhaallessen, begeleidingsplanningen, een klasgesprek, het aanreiken van studietips of het doorverwijzen naar een deskundige.
- De organisatie van de leerbegeleiding verloopt verder getrapt. In eerste instantie is elke vakleraar verantwoordelijk voor de begeleiding op vakniveau. Pas als de klassenraad vaststelt dat leerlingen problemen ondervinden voor verschillende vakken, wordt onder impuls van de klassenleraar en de graadcoördinatoren gezocht welke remediëringstrategieën uitgewerkt moeten worden. Vooral in de eerste graad is dit grondig uitgewerkt, mede door de GOK-werking. Huiswerkklassen zorgen enerzijds voor een praktische begeleiding voor leren leren en anderzijds voor ondersteuning van leerlingen die problemen ondervinden met de Nederlandse instructietaal.
- In de eerste graad wordt voor een aantal vakken mooi werk geleverd door de variatie in werkvormen en de doelgerichte lessen. Die variatie in werkvormen komt sporadisch ook al voor in de tweede en de derde graad.
- Vanuit de leerbegeleiding zijn werkbare documenten opgebouwd waarmee leerlingen met leerproblemen (dyslexie, dyscalculie, ADHD,...) ondersteund kunnen worden. De

communicatie over deze afspraken naar ouders, leraren en leerlingen verloopt voorbeeldig.

- Vanaf de tweede graad vervullen de graadcoördinatoren vooral de rol van coach bij de opvang van de vastgestelde problemen. De leerbegeleiding door de vakleraren is er sterk persoonsgebonden en verloopt nog weinig gestructureerd. Het initiatief van huiswerkklassen is niet verder uitgewerkt voor de tweede en de derde graad. De schoolleiding beseft dat hier groeikansen aanwezig zijn.
- De graadcoördinatoren zorgen voor een degelijk leerlingvolgsysteem met alle nodige informatie over de wijze waarop leerlingen opgevolgd moeten worden en de resultaten ervan. Ze bespreken met de directie wekelijks de voortgang van deze begeleiding. Voorlopig worden de leerlingendossiers nog maar enkel op papier verzameld.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De school vertrekt vanuit de visie dat evaluatie de spiegel moet zijn van wat in de lessen behandeld is. De school ziet evaluatie als een permanente activiteit die leerlingen en ouders inzicht verschaft over mogelijkheden, beperkingen en vorderingen in het leerproces, waar nodig remediëring of bijsturing doet opzetten en informatie aanreikt om leerlingen goed te oriënteren. In die visie is uitdrukkelijk ook opgenomen dat leraren ten gevolge van die evaluatie het didactisch handelen zo nodig moeten bijsturen. De beleidsrichtlijnen geven verder informatie over een aantal praktische aspecten: de noodzaak om regelmatig te evalueren voor dagelijks werk, het aantal examenperiodes en de relatieve gewichten van dagelijks werk en examens. Deze richtlijnen leggen nog geen verband met de evaluatie om na te gaan of de leerplandoelstellingen in voldoende mate bereikt zijn.
- Vanuit dit schoolbeleid vertoont de evaluatie een leerlijn over de graden heen: naar de derde graad neemt het aantal examenperiodes af en daalt het gewicht van dagelijks werk tegenover dat van de examens. Merkwaardig is dat het permanente karakter uit de visie alleen in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso vertaald wordt in permanente evaluatie. In aso en tso is er maar een beperkt pakket vakken dat permanent geëvalueerd wordt. In de derde graad bso wordt het dagelijks werk voor de helft van de punten meegerekend, voor de A-stroom voor een derde en voor aso en tso slechts voor een vierde.
- Uit de verslagen van de doorgelichte vakken blijkt dat er grote verschillen zijn in de wijze waarop de evaluatie aansluit bij de leerplannen. Soms is die voorbeeldig uitgewerkt, in een aantal gevallen overheerst echter het kennisgerichte met onvoldoende aandacht voor alle deelaspecten van de leerplannen en/of competentiegericht werken (vaardigheden en attitudes). Dikwijls overheerst productevaluatie. Toch zijn er ook enkele situaties waarin de procesevaluatie al aandacht krijgt. Dat is onder meer het geval bij de beoordeling van de onderzoekscompetentie in enkele vakken. Bij het vak seminarie maakt de school gebruik van een apart instrument om de attitudes te meten. Hierbij is zowel leraarevaluatie als zelf- en peerevaluatie mogelijk.
- Mede omdat in de rapporten geen ruimte voorzien is voor vakcommentaren, verloopt de remediëring of bijsturing naar leerlingen nog onvoldoende gestructureerd. Positief is wel dat naast de commentaar door de klasleraar ook de leerlingen en de ouders bij elk tussenrapport een reflectie kunnen maken over de behaalde resultaten. Vanuit de vakgroepen wordt de evaluatie nog onvoldoende opgevolgd in de vorm van reflectie en uitwisseling van evaluatie-instrumenten, terwijl ook weinig sporen terug te vinden zijn

van persoonlijke reflectie bij de leraren over het didactisch handelen op basis van de resultaten van de leerlingen.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De schoolleiding heeft ernstige inspanningen gedaan om de verdeelde slagorde na de fusie geleidelijk om te bouwen tot een gelijkgericht korps dat zich ten volle inzet voor de school.
- De complementariteit in de directiefuncties en het uitbouwen van een middenkader met een aantal coördinatoren hebben geleid tot een breder directieteam dat zich gedragen weet door het personeel.
- De visieontwikkeling gebeurt langzaam; de leraren worden betrokken bij het uitbouwen ervan. Na de fusieoperatie heeft dit enige tijd gevraagd, maar stilaan komt de gezamenlijke doelgerichtheid op snelheid. De school formuleert duidelijke doelen vanuit het pedagogisch project, maar een globaal beleidsplan is er nog niet echt.
- De school heeft, mede gelet op de context- en inputgegevens, rond het talenbeleid al initiatieven ontwikkeld maar de visie moet nog uitmonden in acties met een breder bereik.
- In de school heerst een open communicatiecultuur. De beleids- en werkprioriteiten worden elk schooljaar door de schoolleiding op de startvergadering voorgesteld aan het hele schoolteam.
- Voor de versterking van de interne kwaliteitszorg heeft de school een kwaliteitscoördinator aangesteld die de communicatie met alle participanten bewaakt en die helpt bij de uitvoering van de acties en bij de verwerking van de verzamelde gegevens.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen om de nieuwe VOET te integreren in de schoolwerking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement en de professionaliteit van de meeste leraren.
- De organisatie van de leerbegeleiding.
- De rol van de graadcoördinatoren.
- De communicatie.
- Het leer- en leefklimaat.
- De pedagogisch-didactische werking van de vakgroep wetenschappen.
- De uitrusting voor de technische en praktische vakken in Elektriciteit-elektronica en in Elektrische installaties.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor participatieve besluitvorming.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de A-stroom.
- De opvolging van de leerplanrealisatie vanuit het beleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inhoudelijke werking van de vakgroepwerking.
- De uitrusting voor de algemene vakken.
- Het bereik van de acties vanuit het talenbeleid.
- Het inzetten van multimediale middelen en het elektronisch platform.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Karel Vlieghe

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Eddy Moreau